

Wagon, który mówi prawdę

WYDARZENIE Propagują Lubelski Lipiec 1980, o którym rzadko się mówi przy okazji obchodów rocznic sierpniowych. Wykorzystują do tego wysłużony sprzęt kolejowy sprzed 40 lat. Dziś ostatnia szansa zobaczenia tego projektu.

Marek Rudnicki

marek.rudnicki@mediaregionalne.pl

Na Dworcu Głównym PKP wagon z epoki Gierka. Na nim pytania, jak wolność jest rozumiana dziś, po 30 latach, które minęły od sierpnia 1980 r.

Wagon 2010, to akcja lublińska. W mieście strajki rozpoczęły się już 1 lipca 1980 r. w WSK PZL Mielec. Stąd fala protestów rozlała się po całym kraju. W wagonie młodzi ludzie, którzy zbierają opinie w całej Polsce o tym, jak dziś ludzie czują wolność? Jak pojmują ją ich rówieśnicy, jak również ci, którzy młodzi byli w latach osiemdziesiątych.

– Konfrontujemy ideały i marzenia związane z powstaniem Solidarności z rzeczywistością roku 2010 – mówi odpowiedzialny za projekt, Łukasz Kowalski. – Wszystkie wypowiedzi, zdjęcia i filmy dokumentowane są i publikowane na naszej stronie wagon2010.lublin.pl. Ogólnie ludzie mówią bardzo dobrze o wolności i opinie bez względu na wiek są podobne. Zdarzają się osoby, które w niecenzu-

ralnych słowach wypowiadają się na temat konkretnych nazwisk, ale nigdy nie przedstawiają się i nie chcą tego powtórzyć przed kamerą.

– Przywieźliśmy m.in. powielacz, na których rozpoczął drukowanie w 1976 r. pisma „Spotkania” Janusz Krupski, który zginął w katastrofie smoleńskiej. Był jednym z twórców niezależnego ruchu wydawniczego w Polsce. W nowych czasach pełnił funkcję wiceprezesa IPN, a ostatnio kierownika Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych.

Powielacz podarowała żona, Joanna Krupska. Został przemycony do KUL wraz z materiałami scenograficznymi z Paryża. Na nim wydrukowano pierwszy egzemplarz podziemnego pisma „Spotkania”. 14 sierpnia zostanie przekazany do Centrum Solidarności w Gdańsku, gdy dotrze tam lubelski wagon.

– W każdym ważnym miejscu, gdzie zatrzymuje się wagon zdążający śladami sierpnia 1980 roku, zbieramy wypowiedzi osób, które uczestniczyły w wydarzeniach sprzed lat – dodaje Joanna

Całą akcję już po raz piąty organizuje Ośrodek Brama Grodzka Teatr NN. Wagon będzie można zobaczyć, pobrać okolicznościowe ulotki i znaczek, a także pieczątki jeszcze tylko dziś w godz. 12 – 17. Potem rusza do Zielonej Góry. Do Gdańska dojedzie 14 sierpnia.

Fot. Andrzej Szkości

Zętar, współorganizatorka akcji. – Nazwaliśmy to 17 ka-

mykami, które poruszyły lawinę. Zamierzamy je wydać w

formie książkowej. Pierwszą onowiescia będzie nagrana wv-

powieź, gdy jeszcze żył, Janusza Krupskiego ■